

Määräyksen nimi	Lentotoiminta osaomisteisilla ilma-aluksilla (OPS MX-X)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/355265/03.04.00.00/2023
Määräyksen tausta ja tavoitteet	<p>Ilma-alusten osaomistus (fractional ownership) on viime aikoina yleistynyt toimintamalli, jossa henkilö ostaa ilma-aluksesta osuuden ja saa sitä kautta käyttöoikeuden myös järjestelyä hallinnoivan yrityksen muuhun lentokalustoon. Hallinnoiva yritys järjestää ilma-alukselle lentomiestien sekä vastaa sen huolto-, säilytys- ja muista kiinteistä kustannuksista ja järjestelyistä. Kustannukset katetaan ilma-alusten osaomistajilta kerättävillä kuukausimaksuilla.</p> <p>Kansainvälisellä tai EU-tasolla ilma-alusten osaomistukseen perustuvaa lentotoimintaa ei ole vielä säännelty. Yhdysvalloissa asiasta on liikenneministeriön (DoT) ja ilmailuviranomaisen (FAA) ohjeistusta, ja EU-jäsenmaista esimerkiksi Luxemburgissa on voimassa osaomisteisten ilma-alusten käyttöä koskeva viranomaismääräys. Toiminta sijoittuu luonteeltaan kaupallisen ja ei-kaupallisen lentotoiminnan väli- maastoon, eikä siihen vaadita lentotoimintalupaa (AOC).</p> <p>Koska lentotoiminnasta osaomisteisilla ilma-aluksilla ei ole Suomessa toistaiseksi minkäänlaista sääntelyä, Liikenne- ja viestintävirasto pitää lentoturvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisena määrittellä toimintaa koskevat keskeiset vaatimukset esimerkiksi lentotoimintamenetelmistä (mm. polttoainesuunnittelu ja lentopaikkojen valinta), palo- ja pelastuska- lustovaatimuksista lentopaikoilla sekä lento- ja työ- aikarajoituksista.</p> <p>Määräyksessä ei ole tarkoitus käsitellä perinteistä yhteisomistustilannetta, jossa useampi ilmailija hankkii ilma-aluksen yhteisesti kunkin omaan käyt- töön ilman erillistä hallintaorganisaatiota.</p>
Säädöserusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	Ilmailulaki (864/2014) 55 ja 57 §
Hallitusohjelman ja Traficom in strate- gisten päämäärien huomioiminen	Liikenneturvallisuuden parantaminen; liikennepalve- lumarkkinoiden toimivuus ja uudenlaisten liiketoi- mintamallien hyödyntäminen. Toimivat ja turvalliset yhteydet.
Määräyksen vaikutukset	<p>Aiemmin sääntelemätöntä toimintamuotoa koskeva uusi määräys selkeyttää sääntelyä ja parantaa oi- keusvarmuutta. Sen odotetaan myös luovan tasa- puolisemmat toimintaedellytykset toisaalta perinteil- selle kaupalliselle lentotoiminnalle ja toisaalta osa- omisteisten ilma-alusten käytölle.</p> <p>Määräyksen muut mahdolliset toiminnalliset ja ta- loudelliset vaikutukset tarkentuvat hankkeen ede- tessä sen mukaan, mihin ratkaisuihin valmistelussa päädytään. Vaikutukset tullaan erittelemään tar- kemmin perustelumuistion luonnoksessa, jota sidos- ryhmillä on lausuntokierroksella mahdollisuus kom- mentoida.</p>

	Määräysmuutoksella ei arvioida olevan vaikutuksia ympäristöön eikä esteettömyyteen.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Tehdään jälkiarviointi sidosryhmäkyselyllä 1-2 vuoden kuluttua uuden määräyksen voimaantulosta.
Määräyksen alustava aikataulu	Valmistelu syksyllä 2023, lausuntokierros keväällä 2024 ja uusi määräys voimaan syksyllä 2024.
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	-
Sidosryhmien kuuleminen	Valmistelun aikana pidetään tarpeen mukaan yhteyttä sääntelyn kohteena oleviin yrityksiin. Tavanomainen 4-6 viikon pituinen lausuntokierros, jonka aikana sidosryhmät voivat esittää kommentteja ehdotetuista muutoksista.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräyshankepääätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta tiedotetaan sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille sekä Traficomien verkkosivuilla. Lisäksi viestitään kohdennetusti suomalaisille fractional ownership -tyyppistä lentotoimintaa harjoittaville yrityksille. Valmis määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomien verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	erityisasiantuntija Jaakko Koskinen, jaakko.koskinen(at)traficom.fi, p. 029 534 6061 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, p. 029 534 6039
Päiväys	14.9.2023
Määräyshankepääätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Kirsi Lähteenmäki-Riistama päällikkö, lentotoiminta ja koulutus